

XX-2019

Seat No. _____

M. Com. (Part - I) Examination

April/May – 2003

Agriculture : Paper - I

(Economics of Agriculture)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ખેતપેદાશોની માંગનાં વિશિષ્ટ વલણો જણાવો. અને ખેતપેદાશોની માંગને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૧ ‘ખેતીક્ષેત્રે કદ વિકાસના લાભ શક્ય નથી’ – આ વિધાન તપાસો.

- ૨ ખેત-પ્રબંધની વ્યાખ્યા આપો. તેના કોઈ પણ ત્રણ અભિગમોની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૨ ખેતીક્ષેત્રે પ્રવર્તમાન ઋતુગત, વાર્ષિક અને ચક્રીય પ્રકારની અસ્થિરતાનું સ્વરૂપ સમજાવો.

- ૩ દેશના આર્થિક વિકાસના એક સાધન તરીકે ‘‘ખેતી અને ઉદ્યોગો વચ્ચેની વ્યાપારની શરતો’’ની અસરકારતા તપાસો.

અથવા

- ૩ ખેતીક્ષેત્રે લઘુત્તમ વેતન નક્કી કરવાની મુશ્કેલીઓ દર્શાવો અને લઘુત્તમ વેતનના અસરકારક અમલ માટે યોગ્ય પગલાં સૂચવો.

- ૪ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) કૃષિનું યાંત્રીકરણ

(બ) કૃષિ પેદાશમાં ક્ષેત્રીય વિશિષ્ટીકરણ

(ક) વેચાણવ્યવસ્થામાં સંગ્રાહાલયોનો ફાળો

(ડ) FAO (ફાઓ).

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

- 1** Mention the special characteristics of demand for agricultural products and discuss the factors affecting the demand for agricultural products.

OR

- 1** Economics of scale are not possible in the field of agriculture"
– Examine this statement.
- 2** Define farm management and discuss its any three approaches.

OR

- 2** Explain the seasonal, annual and cyclical nature of instability prevailing in the field of agriculture.
- 3** Examine the effectiveness of "terms of trade between industry and agriculture" as a tool for the economic development of a country.

OR

- 3** Point out the difficulties in fixing minimum wages in agriculture and suggest suitable measures for the effective implementation of minimum wages.
- 4** Write notes on : (any **two**)
- (a) Mechanisation of agriculture
 - (b) Regional specialisation in agriculture products
 - (c) Role of ware–housing in marketing
 - (d) FAO.